

Op expeditie langs contouren van oeroude zee

Expedition Zechstein, een 15.000 kilometer lange monstertocht langs de contouren van deze oerzee, moet magnesiumchloride uit Veendam langs de contouren van de aandacht brengen. Boegbeeld van het evenement is biketrial-atleet Rick Koekoek uit Erica.

PIETER BROESDER

Over anderhalve maand gaat de eerste etappe van Expedition Zechstein van start. Een monstertocht van 15.000 kilometer vanuit Veendam langs de contouren van een al miljoenen jaren geleden verdwenen zee. Langs de randen van deze oerzee gaat het op eigen kracht op de fiets, skeelers, met de motor, zeilboot, kajak of parachute. Voetbalend, hardlopend of wandelend. Een sportieve uitdaging.

Expedition Zechstein is een ambitieus project, uitgedacht door Richard Danel en biketrial-atleet Rick Koekoek uit Erica. Danel is als arts en onderzoeker verbonden aan het Magnesium Health Institute in Groningen. De expeditie wordt in etap-

Expeditie Zechstein

Zechsteinzee

In de jaren zeventig werd het magnesiumzout tijdens gaswinning ontdekt. Het magnesiumchloride onder Veendam is een 'bezinsel' van de oeroude Zechsteinzee die 250 miljoen jaar geleden lag waar nu Noordwest-Europa is. Het was een ondiepe zee in een barre periode. Er heerste een woestijnklimaat. De zee liep regelmatig leeg, water verdampte, zout bleef achter. Zo ging het ontelbare keren. En elke keer werd de zoutlaag iets dikker. Een zoutlaag die uiteindelijk diep onder de grond kwam te liggen en niet blootgesteld stond aan vervuiling en verstoring. Het zout wordt in een aantal landen uit verschillende bronnen geëxploreerd. De bron onder Veendam geldt als de zuiverste (vrij van vervuiling) en ligt op zo'n 1600 meter diepte, relatief dicht onder de oppervlakte.

pes uitgevoerd door een kernteam van nationale en internationale atleten, onder wie kitesurfer Nick Jakobson en coureur Peter Versluis. De bedoeling is dat per etappe lokale sporters zich aansluiten. Het hele project is opgezet om het magnesiumchloride uit Veendam onder de aandacht te brengen. Boegbeeld is Rick Koekoek. Hij hoort als biketrial-atleet al jaren tot de top tien van de wereld.

„De eerste etappe richting Duitsland gaat over een afstand van 150 tot 200 kilometer”, vertelt Rianne Hooiveld van het bedrijf Zechstein Minerals. Daar wordt het magnesiumzout verwerkt voor toepassingen in de (voedingsmiddelen)industrie, de wellness en (alternatieve) gezondheidszorg. Het bedrijf is hoofdsponsor van de expeditie. Hooiveld: „We willen de etappe afleggen in samenwerking met sportverenigingen en scholen. Vervolgens zal de kernploeg de contouren van de oude Zechsteinzee volgen.”

Zo'n 15.000 kilometers komen er

'Wanneer we in Veendam eindigen is de vraag. Het wordt pionieren'

uiteindelijk op de teller te staan. „Het moet lukken”, zegt Danel, die 15 jaar geleden zelf een monstertocht ondernam. Met collega-arts Jur Lamers ging hij op de motor naar en door Siberië. Een tocht van 20.000 kilometer.

Het idee voor de expeditie is spontaan ontstaan tijdens een bijeenkomst van mensen die ook betrokken zijn bij de Magnesiumdagen in Veendam, zegt Danel. De Magnesiumdagen is een tweedaags evenement gehouden door alle bedrijven die bij de winning en verwerking van magnesium betrokken zijn, zoals Nedmag, Zechstein Minerals en Zechsal. Koekoek gaf er op de fiets acrobatische optredens. Danel: „Ik ken Rick al jaren. Een fantastische

topsporter die heel veel jongeren aanspreekt. Hij gebruikt magnesiumolie tegen spierpijn. Omdat we ons vooral op jongeren richten, is Rick een ideale ambassadeur om duidelijk te maken hoe belangrijk magnesium is voor de gezondheid.”

In de tweede week van oktober begint de eerste etappe. In Veendam, de gemeente waar uit de zogeheten Zechsteinbron op 1600 meter diep het magnesiumzout uit de bodem wordt gehaald. Met behulp van de jongste geologische gegevens zijn de contouren van de oerzee zo goed als mogelijk in kaart gebracht. Een zee die zich over het tegenwoordige Noordwest-Europa uitstrekte – globaal van Engeland tot Polen en van Scandinavië tot diep in Duitsland. De grens loopt langs zeker dertien landen.

„We willen topsporters verbinden aan amateursporters. Ook invalide sporters moeten kunnen meedoen”, zegt Danel. „Het wordt echt een expeditie. Het gaat niet alleen over gebaande paden, maar ook door onherbergzaam terrein en over zee.”

Er staat een Guinness World Record-poging op de agenda. De oversteek van Schotland naar Nederland willen de topsporters al kitesurfend

Veel onduidelijk rond magnesium

Richard Danel is ervan overtuigd dat magnesium een heilzame werking heeft. Hij draagt dit op symposia en lezingen wereldwijd uit. De arts en onderzoeker is momenteel betrokken bij een magnesiumstudie die onder leiding van hoogleraar interne geneeskunde Stephan Bakker wordt verricht in het UMCG in Groningen. Aan deze studie doen zeker veertig mensen mee. Bakker en onderzoeker Joëlle Schutten onderzoeken het effect van magnesium op bloeddruk, darmgezondheid en vaatstijfheid. Bakker: „Wij doen wetenschappelijk onderzoek of magnesium effecten heeft en wat die effecten zijn. Er is veel onduidelijk rond magnesium.” Het Magnesium Health Institute en

maken. De finish is weer in Veendam. Ook dan staat er een recordpoging gepland en wel met een haloparachutesprong (waarbij de parachute pas op het laatste moment wordt geopend).

Koekoek is ter voorbereiding stevig in training: „Het is de eerste keer. Natuurlijk liggen er draaiboeken

Nedmag sponsoren het onderzoek, maar hebben geen bemoeienis met de invulling. Bakker: „Als universitair medisch centrum zijn wij geïnteresseerd in de effecten van magnesium. Voor hen gaat het om waarheidsvinding.”

De deelnemers aan het onderzoek slikken 24 weken lang drie keer daags verschillende magnesiumsupplementen of een placebo. Schutten: „Om tot een nog beter onderzoeksresultaat te komen, zoeken we meer mensen die willen meedoen. Het liefst hebben we 160 deelnemers, gezonde mensen in de leeftijd van 45 tot 75 jaar om de effecten van verschillende magnesiumsupplementen in kaart te brengen.”

klare. Hoe het in de praktijk zal uitpakken, geen idee. Gaandeweg leren we hoe we het verder gaan doen. Etappe voor etappe werken we het uit. Het is wel de bedoeling dat we het hele traject aaneenvolgend afleggen. Wanneer we in Veendam eindigen is de vraag. Het wordt echt pionieren.”

Biketrial-atleet Rick Koekoek: „Natuurlijk liggen er draaiboeken klaar. Hoe het in de praktijk zal uitpakken, geen idee.” FOTO JAN ANNINGA

Danel: „Dat klopt. Het is voor ons allemaal nieuw en het vergt veel voorbereiding. Contact zoeken met instanties en overheden; je zit met zo veel verschillende landen ook met steeds verschillende regelgeving. Via sociale media hopen we in de verschillende landen sporters te bewegen zich bij ons aan te sluiten.

We zoeken samenwerking met allerlei sportdisciplines”, zegt Danel. Hij hoopt op meer vrouwelijke kandidaten. „Er melden zich vooral mannen aan. We beginnen klein. Elke volgende etappe zullen er meer mensen meedoen, is de verwachting. De Dakar Rally is ook ooit begonnen met een tiental eendjes.”

Magnesiumzout uit Veendam. FOTO ARCHIEF DVHN

De winning van magnesiumzout in Veendam. Rechts Richard Danel, die als arts en onderzoeker verbonden is aan het Magnesium Health Institute in Groningen. FOTO ARCHIEF DVHN